

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Verordening Rekenkamer Wijchen

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De Verordening Rekenkamer Wijchen vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de Verordening op de Rekenkamercommissie.
2. Het budget van de huidige Rekenkamercommissie voor 2023 beschikbaar te stellen voor de Rekenkamer Wijchen.
3. Het budget van de Rekenkamer Wijchen voor 2024 en 2025 bij de perspectiefnota 2023 vast te stellen op €53.200 per jaar.
4. Voor de perspectiefnota 2025 de onderzoeksambitie van de raad, het budget van de Rekenkamer, de beschikbare fte van de griffie en de onderzoeksresultaten van de Rekenkamer te evalueren.
5. De huidige leden van de Rekenkamercommissie te benoemen tot leden van de klankbordgroep van de nieuw in te stellen Rekenkamer.
 - a. Herms, L.J.P.G. (Leo)
 - b. Grobbe, H.J. (Henk-Jan)
 - c. Krale, W.T.M.J. (Wessel)
 - d. Jamin, K.J.M. (Katja)
 - e. Joosse – de Visser, M.P. (Marlien)
 - f. Tiemessen, H. (Henry)

Aanleiding

De Eerste Kamer heeft op 27 september 2022 het wetsvoorstel 'versterking decentrale Rekenkamers' aangenomen. Met het aannemen van deze wet is de mogelijkheid tot het invullen van de Rekenkamercommissie bestaande uit raadsleden komen te vervallen. De wet is vanaf 1 januari 2023 van kracht maar de wetgever heeft bepaald dat gemeenten een jaar de tijd krijgen om een onafhankelijke Rekenkamer op te richten.

De huidige Rekenkamercommissie heeft een voorstel voor een verordening op de Rekenkamer opgesteld waarmee de gemeente Wijchen gaat voldoen aan de eisen die de Wet stelt aan de Rekenkamer. Er is (nog) geen modelverordening beschikbaar vanuit de VNG¹. Vandaar dat de verordening is opgesteld op basis van de 'inspiratiekaders effectieve invulling lokale Rekenkamers' en de 'handreiking lokale Rekenkamer en Rekenkamerfunctie' van de VNG en NVR². Daarnaast zijn de verordeningen op de Rekenkamer van vergelijkbare gemeenten geanalyseerd.

¹ VNG: Vereniging Nederlandse Gemeenten

² NVR: Nederlandse Vereniging van Rekenkamer & Rekenkamercommissies

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
2 februari 2005	Raadsvoorstel verordening Rekenkamercommissie
2 februari 2023	Budgetoverheveling

Gewenst resultaat

Vanaf 1 juli 2023 een operationele Rekenkamer Wijchen die volledig voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.

Argumenten*1.1 Het hebben van een Rekenkamer is bij wet verplicht.*

Momenteel heeft de gemeente Wijchen een Rekenkamercommissie bestaande uit raadsleden. Deze optie is per 1 januari komen te vervallen. Dit betekent dat alle gemeenten nu verplicht zijn om een Rekenkamer met externe leden op te richten.

2.1 Voor het uitvoeren van haar taken heeft de Rekenkamer ook in 2023 budget nodig.

De huidige Rekenkamercommissie ontvangt een budget van € 33.000,-. In de Verordening op de Rekenkamercommissie is een bepaling opgenomen dat de Rekenkamercommissie budget mag overhevelen naar het volgende jaar. Op dit moment heeft de Rekenkamercommissie een resterend budget van € 64.000. Het voorstel is om dit budget beschikbaar te stellen voor de nieuwe Rekenkamer. Op die manier is er geen begrotingswijziging voor 2023 nodig.

3.1 Voor het uitvoeren van gedegen, kwalitatief sterk en bruikbaar onderzoek is het cruciaal om voldoende budget te hebben.

Op basis van de inspiratiekaders van BZK³ en de VNG, de adviezen van de NVRR en de analyse van de verordeningen van Rekenkamers van vergelijkbare gemeenten heeft de Rekenkamercommissie geconcludeerd dat een passend budget cruciaal is om goed onderzoek te kunnen doen.

Op basis van zijn onderzoeksambitie stelt de raad een onderzoeksbudget voor de Rekenkamer vast. Het advies van de NVRR en BZK is om meer dan één onderzoek per jaar uit te laten voeren. Zo wordt continuïteit gewaarborgd, blijft de Rekenkamer goed zichtbaar en wordt de meerwaarde van de Rekenkamer als sterker ervaren. Gezien de omvang van onze gemeente adviseert de huidige Rekenkamercommissie de Rekenkamer minimaal twee diepgaande onderzoeken per jaar te doen of één diepgaand onderzoek en twee kleinere onderzoeken (te denken valt aan nazorgonderzoeken).

Het budget van de Rekenkamer zal hoofdzakelijk gebruikt worden voor de vergoedingen van de externe leden van de Rekenkamer en de inhuur van externe deskundigen voor het doen van onderzoek. Het secretariaat van de Rekenkamer (0,3 fte) wordt door de griffie ingevuld en wordt niet betaald uit het budget van de Rekenkamer.

³ BZK: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Het huidige budget van € 33.000 is volgens de NVRR, BZK en de analyse van verordeningen van vijf andere gemeenten niet toereikend. NVRR en BZK adviseren om ongeveer €1,30 per inwoner per jaar als budget aan te houden. Voor de gemeente Wijchen komt dit neer op ongeveer € 53.200 per jaar.

4.1 Een goede evaluatie kan bijdragen aan het goed functioneren van de Rekenkamer, en de effectiviteit van rekenkameronderzoek.

De Rekenkamer Wijchen zal haar weg moeten vinden in haar werkwijze en de samenwerking met de raad. Het voorstel is om voor de perspectiefnota 2025 de onderzoeksambitie van de raad, het budget van de Rekenkamer, de beschikbare fte van de griffie en de onderzoeksresultaten van de Rekenkamer te evalueren.

5.1 Het instellen van een klankbordgroep voor de Rekenkamer kan de verbinding tussen de raad en de Rekenkamer waarborgen

Het voorstel is om een klankbordgroep voor de Rekenkamer in te stellen. Deze klankbordgroep bestaat uit één raadslid per fractie. Het is wenselijk dat de Rekenkamer een goede relatie met de raad onderhoudt. Om nabijheid te bevorderen is ervoor gekozen een klankbordgroep in te stellen die optreedt als klankbord en aanspreekpunt voor de Rekenkamer. De klankbordgroep en de Rekenkamer overleggen halfjaarlijks of zoveel vaker als een van beide partijen nodig acht.

De klankbordgroep heeft een rol bij benoemingen van Rekenkamerleden. Zij overlegt met de Rekenkamer in het geval er een vacature voor het lidmaatschap van de Rekenkamer ontstaat. De klankbordgroep doet de aanbeveling aan de raad voor de (her)benoeming van kandidaten. Daarnaast adviseert de klankbordgroep de raad over de behandelwijze van Rekenkamerrapporten. Verder dient de klankbordgroep als klankbord voor alle overige zaken die de relatie tussen de raad en de Rekenkamer betreffen. Dit omvat onder meer overleg over de onderzoeksagenda van de Rekenkamer.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Binding tussen raad en Rekenkamer

De raad van Wijchen is het niet gewend om met een onafhankelijke Rekenkamer te werken. Het zal even duren voordat de Rekenkamer en de raad hun weg hebben gevonden in de nieuwe opzet en werkwijze. Voorbeelden uit andere gemeenten laten zien dat het een uitdaging is om de binding tussen de raad en de Rekenkamer te waarborgen. De raad hoopt met een klankbordgroep deze verbinding tussen raad en Rekenkamer te ondersteunen.

1.2 Belasting van de griffie

De griffie was in de oude situatie gewend om het secretariaat van de Rekenkamercommissie voor haar rekening te nemen. Hiervoor was 0,3 fte beschikbaar. Bij de evaluatie zal worden onderzocht of dit voldoende is voor het secretariaat van de Rekenkamer en de klankbordgroep.

Financiële gevolgen

Het huidige budget van de Rekenkamercommissie bedraagt € 33.000. Uit dit budget werden niet de vergoedingen voor leden van de Rekenkamercommissie bekostigd. Deze toelage komt per lid neer op €125,72 per maand. Dit betekent dat er jaarlijks maximaal

€10.560,48 aan toelagen wordt uitgekeerd voor leden van de Rekenkamercommissie. De maximale jaarlijkse kosten voor de huidige Rekenkamercommissie komen dus neer op een bedrag van €43.560,48. Omdat de Rekenkamercommissie Wijchen wordt opgeheven komen de kosten voor de toelage van de leden van de Rekenkamercommissie te vervallen. Hiermee komt er een bedrag van € 10.560,48 vrij.

Het budget voor de Rekenkamer Wijchen wordt, conform het advies van €1,30 per inwoner, vastgesteld op € 53.200 per jaar. Dit bedrag is inclusief de toelagen voor de leden van de Rekenkamer. De financiële gevolgen van het vaststellen van het budget voor 2024 komt dus neer op een verhoging van de kosten voor de Rekenkamer van €9639,52.

Uitvoering of Vervolgstappen

De huidige Rekenkamercommissie zal het proces richting een operationele Rekenkamer Wijchen verder begeleiden. De komende tijd zal de huidige Rekenkamercommissie namens de raad een vacature plaatsen en sollicitatiegesprekken voeren.

De Rekenkamercommissie streeft ernaar op 1 juli 2023 een operationele Rekenkamer opgericht te hebben.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel

Advies

Advies ingewonnen van afdeling Financiën.